

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 252 **din 24.02.2021**

Dosar nr.: 558/2020

Petiția nr.: 4585/29.07.2020

Petentă: Asociația Ceva de Spus

Reclamată: U.A.T. Timișoara

Obiect: neaccesibilizarea stațiilor de vaporetto de pe canalul Bega, din Municipiul Timișoara

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

Asociația Ceva de Spus - Timișoara, str. Zăvoi nr. 1

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate:

U.A.T. Timișoara

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Asociația petentă reclamă îngrădirea accesului persoanelor cu dizabilitate locomotorie la serviciul public de transport vaporetto de pe canalul Bega din Municipiul Timișoara.

III. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin adresele 4585/28.08.2020, 7058/06.11.2020 a citat părțile.

4. Prin intermediul aceluiași adrese, Colegiul director a solicitat asociației petente să depună o copie după actul de constituire, pentru a-și dovedi calitatea procesuală activă în fața Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

5. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

6. Asociația petentă, care în conformitate cu statutul său urmărește îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu dizabilități, susține că în data 19.07.2020, a vizitat stațiile de îmbarcare pe vaporețele aflate în subordinea Primăriei Timișoara, prin Societatea de Transport Public Timișoara. Cele 6 vaporețe au fost date în folosință începând cu anul 2018, având destinația transportului public. Ele traversează Municipiul Timișoara, pe canalul Bega, și reprezintă o alternativă eficientă la transportul rutier.

7. Astfel, aceasta susține că a constatat că utilizatorii de scaun rulant nu se pot îmbarca

la nici una dintre stații, coborârea pe ponton se face pe scări sau pe o rampă inaccesibilă. Când nivelul apei este ridicat, utilizatorii de scaun rulant se pot îmbarca/coborî doar la stația prevăzută cu rampă și pot folosi vaporețul doar pentru o călătorie de agrement în nici într-un caz ca mijloc de transport în comun.

Susținerile reclamatei:

8. Reclamatul, în punctul de vedere înregistrat cu nr. 8084/18.12.2020, precizează faptul că Municipiul Timișoara a implementat proiectul “ Reabilitarea infrastructurii publice urbane a malurilor canalului Bega”, proiect finanțat prin POR2007-2014.

9. Execuția lucrărilor în cadrul proiectului mai sus menționat a fost finalizată în luna decembrie 2015.

10. Din cauza topologiei terenului, prin proiectul mai sus menționat, nu au putut fi prevăzute rampe de acces la cele 9 stații de vaporetto care să asigure panta maximă necesară utilizării de către persoanele cu dizabilități.

11. Astfel, în urma sesizărilor primite atât în perioada desfășurării recepției lucrărilor cât și în perioada de exploatare, reclamata susține că a înțeles să analizeze toate variantele tehnice posibile (de exemplu amplasarea de scaune rulante la fiecare stație), astfel încât cele 9 stații de vaporetto să fie accesibile tuturor persoanelor.

12. Reclamata conchide că, în situația identificării soluției optime, Municipiul Timișoara va cuprinde în bugetul de investiții sumele necesare proiectării și executării acestor lucrări.

V. Motivele de fapt și de drept

13. Colegiul director constată că persoanele cu dizabilitate locomotorie, utilizatori de scaun rulant, nu au acces la serviciul public de transport vaporetto de pe canalul Bega din Municipiul Timișoara, întrucât stațiile de îmbarcare nu sunt accesibilizate.

14. Astfel, O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată prevede la art. 2 alin. 1: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

15. Astfel, în analiza constatării unei fapte de discriminare se urmăresc următoarele elemente:

- ✓ o diferențiere
- ✓ bazată pe un criteriu – dizabilitate locomotorie
- ✓ care atinge un drept – acces la servicii publice de transport
- ✓ analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al O.G. nr. 137/2000: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”). Totodată, trebuie analizată și situația în care se omite tratarea în mod diferit situații diferite, necomparabile
- ✓ Raportul de cauzalitate între criteriul dizabilității și faptele sesizate, al accesului la

serviciile publice de transport

16. Prin nediferențiere judecătoria Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțelege în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Mussele împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).

17. Colegiul director constată că, pentru a avea acces la același drept, la serviciile publice de transport, reclamatul a prevăzut aceleași condiții deși persoanele cu dizabilitate locomotorie, utilizatori de fotoliu rulant, au nevoie de măsuri suplimentare din partea statului (accesibilizarea condițiilor de acces) pentru a beneficia de acesta, în condiții egale.

18. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

19. Este evident faptul că efectul de imposibilitate de a accesa serviciile publice de transport este are o legătură de cauzalitate cu criteriul dizabilității.

20. **Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de România,** are următoarele prevederi relevante:

21. **art. 9** „Pentru a da persoanelor cu dizabilități posibilitatea să trăiască independent și să participe pe deplin la toate aspectele vieții, statele părți vor lua măsurile adecvate pentru a asigura acestor persoane accesul, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, la transport, informație și mijloace de comunicare, inclusiv la tehnologiile și sistemele informatice și de comunicații și la alte facilități și servicii deschise sau furnizate publicului, atât în zonele urbane, cât și rurale. Aceste măsuri, care includ identificarea și eliminarea obstacolelor și barierelor față de accesul deplin, trebuie aplicate, printre altele, la: clădiri, drumuri, mijloace de transport și alte facilități interioare sau exterioare, inclusiv școli, locuințe, unități medicale și locuri de muncă; [...]”.

22. **art. 19:** „Statele părți la prezenta Convenție recunosc dreptul egal al tuturor persoanelor cu dizabilități de a trăi în comunitate, cu șanse egale cu ale celorlalți, și vor lua măsuri eficiente și adecvate pentru a se asigura că persoanele cu dizabilități se bucură pe deplin de acest drept și de deplina integrare în comunitate și participare la viața acesteia, inclusiv asigurându-se că: [...] c) serviciile și facilitățile comunitare pentru populație în general sunt disponibile în aceeași măsură persoanelor cu dizabilități și răspund nevoilor acestora”.

23. Privind restrângerea drepturilor persoanelor cu dizabilități locomotorii, Colegiul director constată incidența **art. 10 lit. g din O.G. nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare republicată care stabilește: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin: [...] g) refuzul accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de companiile de transport în comun - prin avion, vapor, tren, metrou, autobuz, troleibuz, tramvai, taxi sau prin alte mijloace.”

24. Sunt totodată incidente următoarele prevederi ale **Legii nr. 448/2006** privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap: **art. 62:** „(1) Clădirile de utilitate publică, căile de acces, clădirile de locuit construite din fonduri publice, mijloacele de transport în comun și stațiile acestora, taxiurile, vagoanele de transport feroviar pentru călători și persoanele principalelor stații, spațiile de parcare, străzile și drumurile publice, telefoanele publice, mediul informațional și comunicațional vor fi adaptate conform prevederilor legale în domeniu, astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap. [...]

25.(3) Costurile lucrărilor necesare pentru realizarea adaptărilor prevăzute la alin. (1) și (2) se suportă din bugetele autorităților administrației publice centrale sau locale și din sursele proprii ale persoanelor juridice cu capital privat, după caz.

26.(4) Autoritățile administrației publice locale au obligația să includă reprezentanți ai Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap sau ai organizațiilor neguvernamentale ale persoanelor cu handicap în comisiile de recepție a lucrărilor de construcție ori de adaptare a obiectivelor prevăzute la alin. (1) și (2)”.

27.**art. 63:** „(1) Autoritățile prevăzute de lege au obligația să elibereze autorizația de construcție pentru clădirile de utilitate publică numai în condițiile respectării prevederilor legale în domeniu, astfel încât să fie permis accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap. [...]”.

28.Astfel, față de cele prevăzute anterior, neasigurarea accesului persoanelor cu dizabilitate locomotorie, utilizatoare de fotolii rulante, la serviciile publice de transport vaporetto reprezintă discriminare. Colegiul director constată că, prin neadaptarea, neeliminarea obstacolelor și a barierelor, persoanele cu dizabilități locomotorii nu au putut accesa acest drept în condiții de egalitate.

29.Colegiul director aplică sancțiunea avertismentului întrucât reclamatul nu a mai fost amendat anterior și și-a arătat buna-credință, fiind în căutarea unor soluții optime de construcție pentru realizarea accesibilizării stațiilor de acces.

30.Totodată, Colegiul director recomandă reclamatului UAT Municipiul Timișoara ca, în termen de 6 luni, să accesibilizeze stațiile de îmbarcare aferente serviciului public de transport vaporetto și, în conformitate cu art. 19 lit. d) din O.G. nr. 137/2000 republicată, dispune monitorizarea remedierii situației.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate reprezintă discriminare, în conformitate cu art. 2(1)+10g din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
2. Se sancționează reclamata cu avertisment;
3. Se recomandă reclamatei ca, în termen de 6 luni, să accesibilizeze stațiile de îmbarcare aferente serviciului public de transport vaporetto;
4. Colegiul director va monitoriza în ce măsură se va remedia discriminarea constată;
5. Se comunică părților o copie a prezentei hotărâri.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări online din data de 24.02.2021 au fost:

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU Adrian – Membru, GRAMA Horia – Membru, HALLER István – Membru, JURA Cristian – Membru, LAZĂR Maria – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

Data redactării: 25.02.2021, M.L./A.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.